

UDVASKNING FRA RODZONEN ER, IFØLGE NY RAPPORT FRA AARHUS UNIVERSITET, PÅ SAMME NIVEAU I DAG SOM I ÅR 1900.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Nye vurderinger fra Aarhus Universitet forventes at få betydning for, hvor stor udledningen af kvælstof må være for at nå en god økologisk tilstand og på de virkemidler som skal anvendes.

Forskere ved Århus Universitet har i [nylig udgivet rapport](#) revurderet kvælstofudledningen til kystvande og udvaskningen fra rodzonen i år 1900.

Udledningen i år 1900 er vigtig fordi år 1900 bruges som referencetilstand for kystvandenes miljøtilstand. På det tidspunkt blev ålegræsset udbredelse observeret i de danske farvande og ålegræs er valgt som miljøparameter i Vandrammedirektivet. Jo højere kvælstofudledning i år 1900, desto tættere på målet, og desto færre indsatser er der brug for i dag.

I tidligere vurderinger blev det antaget, at kvælstofkoncentrationen i vandløb i år 1900 var 0,6-1,52 mg kvælstof pr. liter, mens den i de nye vurderinger sættes til 1.2-2.2 mg/l kvælstof pr. liter. (før afrunding). Det betyder alt andet lige at reduktionskravet bliver mindre.

Den nye vurdering, hvad angår udvaskning fra rodzonen, er en markant korrektion af tidligere vurderinger fra Aarhus Universitet. I notat fra 2014 antages, at udvaskningen var markant lavere end i dag og tæt på naturbidrag. I den nye vurdering anslås det, at udvaskningen fra rodzonen i år 1900 var på gennemsnitlig 12 mg/l N, svarende til koncentrationen man finder ved nutidig økologisk produktion (referentens tilføjelse: og ved nutidig konventionel produktion)

I de nye vurderinger indgår bl.a., at ukrudtsbekæmpelsen medførte, at store arealer var brak og blev jordbearbejdet sommer og efterår og derfor gav en stor udvaskning. Omvendt var retentionen større. Det vil sige, at en større andel af det kvælstof, som blev udvasket fra jorden, blev fjernet, inden det nåede vandløbene. Det skyldes, at der dengang var flere vådområder,

søer mv., og en mindre del af landbrugsarealet var drænet. Alt i alt var kvælstofkoncentrationen i vandet dengang mindre end det halve af, hvad den er i dag. Men det er stadig mere, end forskerne i første omgang havde regnet sig frem til, forklarer chefkonsulent Leif Knudsen, SEGES.

SEGES mener dog fortsat, at koncentrationerne underestimeres, fordi retentionen år 1900 overvurderes, og der er set bort fra punktkilder og historiske målinger af høje ammoniumkoncentrationer i vandløb.

Leif Knudsen forventer, at de nye resultater vil få betydning for vandområdeplanerne.

- Den markante nyvurdering af udledningen år 1900 må nødvendigvis få betydning for, hvor stor udledningen af kvælstof må være i dag for at nå en god økologisk tilstand. Vi må derfor forvente, at de mål for udledninger af kvælstof, der er angivet i de nuværende vandområdeplaner, vil blive revideret i overensstemmelse med de nyeste resultater fra Aarhus Universitet, siger han.

De nye vurderinger må også samtidig få betydning for den strategi man anlægger for en fremtidig målrettet regulering.

Revurdering af udvaskningen viser, at det væsentligste potentiale for at reducere udledningen yderligere er ved at øge retentionen i landskabet. Det kan gøres ved at anlægge vådområder og rense drænvandet ved målrettet placering af nye drænvirkemidler i landskabet.

Læs mere:

[Udledning af kvælstof år 1900 - ny vurdering](#)

[Hvad betyder ændringen i vurderingen af kvælstofudledningen i år 1900](#)